

## TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

## 26. Dönemde vermiş olduğum;

2/2163, 2/1787, 2/1764, 2/1734, 2/1731, 2/1719, 2/1705, 2/1699, 2/1698, 2/1691, 2/1651, 2/1629  
2/1609, 2/1497, 2/1496, 2/1459, 2/1414, 2/1384, 2/1369, 2/1359, 2/1341, 2/1311, 2/1284, 2/1283  
2/1206, 2/1042, 2/1016, 2/1003, 2/926, 2/846, 2/804, 2/637, 2/636, 2/594, 2/593, 2/592, 2/591, 2/590  
2/589, 2/542, 2/531, 2/500, 2/494, 2/290, 2/289, 2/287, 2/286, 2/285, 2/284, 2/283, 2/282  
2/281, 2/280, 2/279, 2/278, 2/277, 2/276, 2/275, 2/274, 2/273, 2/271, 2/270, 2/269, 2/268, 2/267,  
2/266  
2/265, 2/264, 2/263, 2/262, 2/261, 2/260, 2/259, 2/258, 2/257, 2/256, 2/255, 2/254, 2/253, 2/217,  
2/216,  
2/215, 2/214, 2/213, 2/212, 2/211, 2/210, 2/209, 2/208, 2/207, 2/206, 2/205, 2/203, 2/202,  
2/201  
2/200, 2/199, 2/198, 2/197, 2/196, 2/195, 2/194, 2/193, 2/192, 2/191, 2/190, 2/189, 2/188, 2/187,  
2/186, 2/185, 2/184, 2/183, 2/182, 2/181, 2/180, 2/179, 2/178, 2/177, 2/176, 2/175, 2/174, 2/173,  
2/172  
2/171, 2/170, 2/169, 2/168, 2/167, 2/166, 2/165, 2/164, 2/163, 2/162, 2/161, 2/160, 2/159, 2/158,  
2/157  
2/156, 2/155, 2/154, 2/153, 2/152, 2/151, 2/150, 2/149, 2/148, 2/127, 2/126, 2/125, 2/124, 2/123  
2/122, 2/121, 2/120, 2/119, 2/118, 2/117, 2/116, 2/115, 2/114, 2/113, 2/112, 2/111, 2/110, 2/109  
2/108, 2/107, 2/106, 2/105, 2/104, 2/103, 2/102, 2/101, 2/100, 2/99, 2/98, 2/97, 2/96, 2/95, 2/94, 2/93,  
2/92, 2/91, 2/90, 2/89, 2/88, 2/87, 2/86, 2/85, 2/84, 2/83, 2/82, 2/81, 2/80, 2/79, 2/78, 2/77, 2/76,  
2/74, 2/73, 2/72, 2/71, 2/70, 2/69, 2/68, 2/67, 2/66, 2/65, 2/64, 2/63, 2/62, 2/61, 2/60,  
2/59, 2/58, 2/57, 2/56, 2/55, 2/54 ve 2/53 esas numaralı Kanun Tekliflerimi yeniliyorum.

29.06.2018

  
 Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU  
 İstanbul Milletvekili

<b>TBMM BAŞKANLIĞI</b>	
Tali Komisyon/lar	
Esas Komisyon	Adalet
Tarih:01.10.2018	Esas No:165

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LIĞI	
02	Temmuz 2018
Numara:	

TBMM GENEL BAŞKANLIK	
02	Temmuz 2018
No: 308568	









T.B.M.M.  
CUMHURİYET HALK PARTİSİ  
Grup Başkanlığı  
Tarih : 24.11.2015  
Sayı : 54-195

## TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

25. Döneme ait 8112, 8113, 8114, 8115, 8117, 8118, 8119, 8120, 8121, 8122, 8123, 8124, 8125, 8126, 8127, 8128, 8129, 8130, 8131, 8132, 8133, 8134, 8136, 8137, 8138, 8140, 8141, 8142, 8143, 8145, 8626, 8627, 8628, 8629, 8630, 8631, 8632, 8634, 8635, 8636, 8637, 8638, 8639, 8641, 10836, 10837, 10845, 10846, 10847, 10848, 10849, 10850, 10851, 10852, 10853, 10854, 10856, 10857, 10858, 10859, 10860, 10862, 10863, 10864, 10865, 10866, 10867, 10868, 10869, 10870, 10871, 10872, 10873, 10875, 10876, 10877, 10878, 10879, 10880, 10881, 10882, 10883, 10884, 10885, 10886, 10888, 10889, 10890, 10892, 10893, 10895, 10896, 10898, 10899, 10900, 10901, 10902, 10903, 10904, 10905, 10906, 10907, 10908, 10909, 10910, 10911, 10912, 10913, 10914, 10915, 10916, 10917, 10918, 10920, 10921, 10922, 10923, 10924, 10925, 10926, 10927, 10938, 10939, 10941, 21755, 21756, 21757, 21758, 21759, 21761, 21764, 21765, 21768, 21769, 21770, 21771, 21772, 21773, 21774, 21776, 21777, 21778 evrak numaralı Kanun Tekliflerimi yeniliyorum.

Saygılarımla.

  
Dr. M. Sezgin TANRIKULU  
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tail Komisyon				
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	11 Aralık 2015		E. No: 2/114	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
				
TBMM BAŞKANI				

TBMM  
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ  
24 Kasım 2015  
Numara:

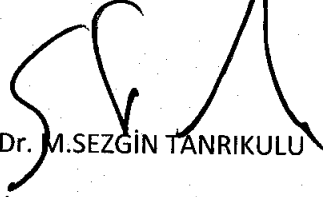
T B M M  
GENEL EVRAK  
24 Kasım 2015  
No: 5336



T.B.M.M.  
CUMHURİYET HALK PARTİSİ  
Grup Başkanlığı  
Tarih : 16 Eylül 2015  
Sayı : 474

## TÜRKİYE BÜYÜK MİLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

24. Dönemde Meclis Başkanlığına verilmiş, 2 / 269 esas numaralı kanun teklifini yeniliyorum.  
Gereğini saygılarımla arz ederim.



Dr. M. SEZGİN TANRIKULU

İstanbul Milletvekili



TBMM KANUNLAR ve KARARLAR ÖSK. LİĞİ
16 Eylül 2015
Nomara:

TBMM GENEL EVRAK
16 Eylül 2015
No: 21758



**T.B.M.M.**  
CUMHURİYET HALK PARTİSİ  
Grup Başkanlığı  
Tarih: 2.1.2012  
Sayı: 171

29 Aralık 2011

TBMM Başkanlığına

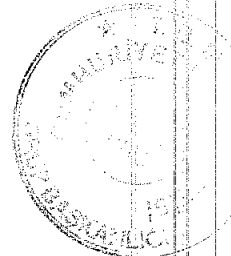
Türk Ceza Kanununun 125, 126, 127, 128, 129 ve 130'uncu maddelerini yürürlükten kaldırmayı amaçlayan yasa önerim ilişikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasına emirlerini dilerim.

Saygılarımla.

Oktay Ekşi  
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	13.01.2012		E. No: 2/263	
Yan.Üzm.	Bak.Yrd.	Başkan	Gn.Bak.Yrd.	Gn.Bak.
TBMM Şİ ANI				



11.02.2012  
T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI  
KURUMSAL İZLENİM VE DEĞERLENDİRME BİRİMİ

T B M M  
Kanunlar ve Kararlar Bşk lığı  
02 Ocak 2012  
Numara :

T B M M  
KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI  
No : 66938



29 Aralık 2011

Hakaret eylemi ile ilgili önerinin  
GENEL GEREKÇESİ

Gerek 765 sayılı eski Ceza Yasamızın gerekse 1 Haziran 2005 tarihinden beri yürürlükte bulunan 5237 sayılı yeni Ceza Yasamızın “Şerefe Karşı Suçlar”ı düzenleyen hükümlerinin koyduğu hapis ve para cezalarının bu suçları azaltıcı bir etki yaratmadığı istatistiklerle sabittir. Nitekim Adalet Bakanlığı verilerine göre:

765 sayılı yasanın “Kamu görevlilerine” hakaret suçuna ilişkin düzenlemeleri içeren 266, 268 ve 483’üncü maddeleriyle ilgili olarak 2005 yılında açılmış ceza davalarının toplam sayısı 12 bin 169’dur.

Bunlardan 6 bin 327’si hakkında “mahkûmiyet”, 3027’si hakkında “beraat” kararı verilmiştir.

Buna karşılık 5237 sayılı Ceza Yasasının “hakaret” suçunu düzenleyen ana madde olan 125’nci maddesine göre:

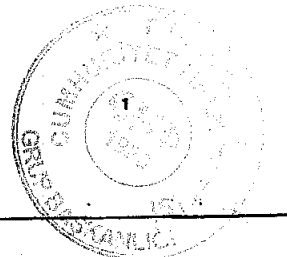
2006 yılında 38 bin 601; 2007 yılında 47 bin 229; 2008 yılında da 59 bin 815 dava açılmıştır.

Eski davalardan 22 bin 354’ü 2005 yılında; 27 bin 168’i 2006 yılında ve 23 bin 731’i 2008 yılında “mahkûmiyet”le sonuçlanmıştır.

Beraatla sonuçlanan davaların sayısı ise 2006 yılında 10 bin 320; 2007 yılında 12 bin 811 ve 2008 yılında 16 bin 310’dur.

Gerek 765 sayılı eski Ceza Yasasının gerek 5237 sayılı yeni yasanın bu eylemle ilgili getirdiği yaptırımlar asgari 3 ay ile (bir istisna hariç) azami 3 yıl hapis cezası arasında değişmektedir. Bunlar genel çizgileriyle birbirinden fazla da farklı olmayan yaptırımlardır. Ama yukarıdaki rakamlar da gösteriyor ki bu yaklaşım, “hakaret” eylemini azaltıcı bir etki yaratmamaktadır.

Öte yandan özellikle gelişmiş demokrasilerde 1995 yılından beri “hakaret” eylemini azaltmayı amaçlayan yeni bir politika uygulanmaktadır. Bu politika ilk bakışta amacının tam tersine hizmet edecekmiş gibi görünse de, sadece demokrasinin ruhuna uyumu nedeniyle değil, özellikle “medya” dünyasında kalite yükseltici etkisi nedeniyle de daha iyi sonuç vermektedir.



“**Hakaret**” eylemini “ceza” yoluyla azaltmanın mümkün olmadığına yukarıda değinildiği için geriye “öteki seçenek” kalmaktadır. Bu, insan onurunu, insanların kişilik haklarını daha güçlü ve daha işlevsel yoldan koruma seçeneğidir. Onun da yolu “**hakaret**” eylemini suç olmaktan çıkartırken “**hakaret**” edeni bir daha bunu yapmayı göze alamayacağı bir yaptırımla karşı karşıya getirmektir. Konu böylece “**özel hukuk**” alanına aktarılacak, “**hakaret eden**” de eyleminin yarattığı maddi ve manevi zarar ne ise, o kadar tazminat ödemeye mahkûm edilecektir. Ancak “**manevi tazminat**”ın miktarı hesaplanırken, yerleşik bir içtihat terk edilecek yani tazminatın “**mağduru zengin edip etmeyeceğine**” değil fakir, zengin ayrımı yerine “**herkesin onurunun çok yüksek olduğu**” ilkesine göre karar verilmesi gerekecektir.

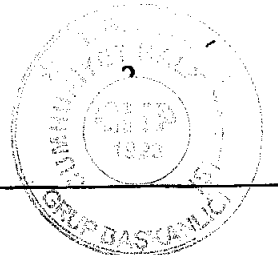
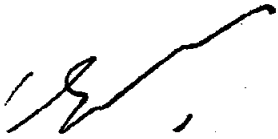
Önerinin medya dünyasındaki olumlu etkisi şu nedenlere dayanmaktadır:

“**Hakaret**” eylemi “suç” olmaya devam ettiği taktirde, aynı konuda açılan “**hukuk**” davasına bakan hakim, ceza davasının sonucunu beklemekte, “ceza” alan fail aleyhine hükmedeceği tazminat miktarını olabildiğince küçük tutmaktadır. Çünkü aynı eylem için iki ayrı yaptırım adalet duygusuna aykırı düşmektedir.

Bu uygulama öte yandan, “**hakaret**” eyleminin en çok dava konusu olduğu “**medya**” dünyasında da olumsuz sonuçlar doğurmaktadır. Çünkü “**hakaret**” eylemi nedeniyle hakkında hem ceza hem de hukuk davası açılan bir medya mensubu eğer mahkûm edilirse, bunun işvereni rahatsız etmesi için fazla sebep yoktur.

Ayrıca açılan hukuk davası da “**davacı**” lehine bitince, yukarıda açıklanan nedenlerle “**tazminat**” miktarının mahkemece küçük tutulması (pratikte bu tazminatı işveren ödemediği için) “**işverenin**” tercih edeceği bir durumdur. Bu da işvereni yüksek kalitede gazeteci çalıştırmaya teşvik etmesi gereken devletin varsayılan amacına ters düşen bir durumdur.

Bilindiği gibi, Batı demokrasilerinde (özellikle ABD’de ve İngiltere’de), siyasetçiler, kamu görevlileri ve devlet adamları hakkında, onları kızdıracak hatta şoke edecek (bazı ölçütlere göre hakaret sayılabilecek) ağırlıktaki yazılar yayınlanır, eleştiriler dile getirilir ama bunlar “**ifade özgürlüğü**” kapsamında görülür. Nitekim Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), 14 Mart 2011 tarihli kararında Kral Juan Carlos’u “**işkenceci polisleri korumakla**” suçlayan İspanyol gazeteci Arnaldo Otegi’nin “**Krala hakaret**” ettiği gerekçesiyle “**hapse**” mahkûm edilmesini, “**ifade özgürlüğünü ihlal**” sayarak İspanya hükümetinin Otegi’ye 23 bin Avro tutarında tazminat ödemesine hükmetti.



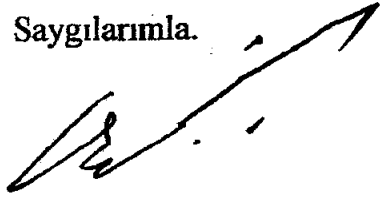
Buna karşın, kamusal bir sorumluluk üstlenmemiş bir sade vatandaşın şeref, maruz kaldığı bir ağır eleştiri yahut hakaret söz konusu olursa mahkemeler çok yüksek miktarlara (milyonlarca dolara) varan tazminata hükmederler. Böylece alelde vatandaşın haysiyet, şeref ve itibarı çok daha güçlü bir şekilde korunmuş olur.

Bu durum işverenin kalitesi düşük, insan onuruna saygısı olmayan, bilgisiz kişileri değil, "hukuka saygılı", gerçeğe bağlı ve kaliteli gazeteciler çalıştırmasına yol açmaktadır. Çünkü yüksek kalitede (nitelikli) gazetecinin çalıştığı yere maliyeti neticede, kalitesiz gazeteciden çok daha düşük olmaktadır.

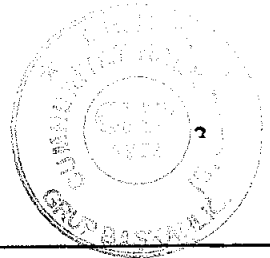
O nedenle "hakaret" eyleminin "suç" sayılmasından prensip olarak vazgeçip konunun bir "özel hukuk ihtilafı" halinde değerlendirilmesi, mahkemelerin hakkı buldukları davacıya yüksek düzeyde tazminat ödenmesine karar vermesi, hem medyamızın hem de demokrasimizin kalitesini olumlu yönde etkileyecektir.

Ancak bu yasa önerisinin "hakaret" eylemini tümüyle "suç" olmaktan çıkarmayı amaçlamadığı bilinmelidir. Nitekim sunulan ayrı bir yasa önerisi, aşağıda sayılan kurum ve "değer"lere hakareti "suç" saymakta ancak yürürlükteki yasanın koyduğu yaptırımlara alternatif getirmektedir. O nedenle bu öneriyle diğerinin birlikte değerlendirilmesi doğru olur.

Saygılarımla.



Oktay Ekşi  
İstanbul Milletvekili



29 Aralık 2011

## TÜRK CEZA KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMASI HAKKINDA YASA ÖNERİSİ

Madde 1- (1) Bir kimsenin onur, şeref ve saygınlığını rencide edebilecek somut bir fiil veya olgu isnat eden ya da yakıştırmalarda bulunan veya sövmek suretiyle bir kimsenin onur, şeref ve saygınlığına saldıran kişi hakkında, fiilin davacıya verdiği zararı telafi edecek miktarda maddi, bu eylem nedeniyle maruz kaldığı manevi kayıpları telafi edecek miktarda manevi tazminata hükmolunur.

Davacının gıyabında hakaretin maddi ve manevi tazminat hükmüne esas teşkil edebilmesi için fiilin en az üç kişiyle ihtilat ederek (*en az üç kişinin birlikteliğinde*) işlenmesi şarttır.

(2) Fiilin basın ve yayın yoluyla işlenmesi halinde de yukarıdaki hükümler uygulanır.

(3) Hakaret eyleminin:

- a) Kamu görevlisine karşı görevinden dolayı,
- b) Dini, siyasi, sosyal, felsefi inanç, düşünce ve kanaatlerini açıklamasından, değiştirmesinden, yaymaya çalışmasından, mensup olduğu dinin emir ve yasaklarına uygun davranmasından dolayı,
- c) Kişinin mensup olduğu dinin emir ve yasaklarına uygun davranmasından dolayı,

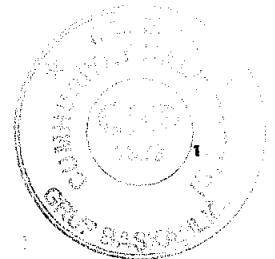
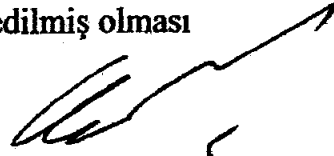
İşlenmesi halinde kendini mağdur hisseden özel ve/veya tüzel kişi dava açma, maddi ve/veya manevi tazminat talep etme hakkına sahiptir.

(4) Kurul halinde hakarete maruz kaldığını iddia eden kamu görevlilerinin her biri dava açma hakkını kullanabilir.

Madde 2- Hakaret eyleminde davacının ismi açıkça belirtilmemiş veya isnat üstü kapalı geçirilmiş olsa bile, eğer niteliğinde ve davacının şahsına yönelik bulunduğu duraksanmayacak bir durum varsa, hem ismi belirtilmiş ve hem de hakaret eylemi gerçekleşmiş sayılır.

Madde 3- Hakaret davasına konu teşkil eden fiil nedeniyle tazminata yer olmadığına hükmedilmesi için, o iddianın:

- a) İspat edilmiş olması



b) O konuda kesinleşmiş bir yargı kararı bulunması koşulları aranır.

Ancak daha önce ispat edilmiş fiilinden söz edilerek kişiye hakaret edilmesi halinde tazminata hükmedilir.

Madde 4- Hakaret davasına konu teşkil eden fiilin ispat edilmesinde kamu yararı bulunmadığı mahkemece karara bağlanmadıkça iddianın ispatı engellenemez.

Madde 5- Yargı mercileri veya idari makamlar nezdinde yapılan yazılı veya sözlü başvuru, iddia ve savunmalar kapsamında kişilerle ilgili olarak somut isnatlarda ya da olumsuz değerlendirmelerde bulunulması halinde tazminata hükmedilemez. Ancak bunun için isnat ve değerlendirmelerin gerçek ve somut olgulara dayanması ve dava konusuyla bağlantılı olması gerekir.

Madde 6- (1) Hakaret eyleminin haksız bir fiile tepkiden kaynaklanması halinde, tazminat talebi dikkate alınmayabilir.

(2) Bu eylemin kasten yaralama suçuna tepki olarak yapılması halinde tazminata hükmedilmez.

(3) Hakaret eyleminin karşılıklı olması halinde olayın niteliğine göre hiçbir taraf lehine tazminata hükmedilmeyebileceği gibi, taraflardan biri tazminata mahkûm edilebilir.

Madde 7- Bir kimse öldükten sonra, hatırasına en az üç kişiyle ihtilat ederek (*en az üç kişinin birlikteliğinde*) hakaret eden kişi hakkında tazminata hükmedilir.

Madde 8- Ölen kişinin ikinci dereceye kadar üstsoy ve altsoyu, eş veya kardeşleri, hakaret eylemi nedeniyle ilgili hakkında tazminat talebiyle yargıya başvurabilirler.

Madde 9- 5237 Sayılı Türk Ceza Yasasının 125; 126; 127; 128; 129 ve 130'uncu maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 10- Bu kanun Resmi Gazetede yayımlandığı gün yürürlüğe girer.

Madde 11- Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

